

Räddningsplankan

Nr 4 • 2018

En webbtidning för erfarenhetsutbyte inom området skydd mot olyckor utgiven av RäddSam F

RäddSam F är ett samarbetsorgan för 13 kommuner i Jönköpings län och Ydre kommun i Östergötlands län samt SOS Alarm.

Räddningstjänsten i Jönköping
prisad för sitt arbete med suicidprevention

Att både blicka tillbaka och framför allt se framåt är något som hör slutet av december till.

Jag antar att jag inte är ensam med dessa funderingar, tillsammans med glögg och pepparkakor. Att summera 2018 utan att tänka på sommarens fantastiska väder, men med de utmaningar som det drog med sig, låter sig inte göras. Sommarens väder har på flera olika sätt påverkat oss, både inom räddningstjänsten och inom andra delar av samhället.

Att de klimatförändringar som vi började prata om för över tio år sedan nu visar sig allt tydligare och mer konkret är svårt för någon att inte låtsas om. Vi kommer kanske inte få en lika varm och torr sommar nästa år, men denna typ av väder lär komma med tätare intervall än tidigare. Vi får räkna med att vi framöver kommer ha ett mer extremt väder, oavsett om det blir varmt och torrt eller regnigt. Nästa sommar kanske vi får stor användning av våra pumpar och bariärer...

Det är inte bara klimatet som förändras och ställer andra och nya krav på oss, utan även mycket annat. Förändringarna går desutom allt snabbare. Om vi inom räddningstjänsten ska fortsätta att åtnjuta det höga förtroende vi har från allmänheten krävs att vi både följer det som händer och anpassar oss till de utmaningar och risker som det drar med sig. Vår förmåga till anpassning och förändrade arbetssätt med allt vad det innebär, tror jag kommer var helt avgörande till hur väl vi kommer att utföra det uppdrag vi har i våra kommuner.

Som en följd av skogsbranden i Västmanland 2014 beslutade regeringen om utredningen – En effektivare kommunal räddningstjänst – som nu till sommaren blev klar och har under hösten varit ute på remiss.

Utredningen ger ett antal förslag som kommer att påverka räddningstjänsterna i Sverige om och när förslagen blir verklighet, kanske redan om ett drygt år. Efter att ha följt utredningens arbete och tagit del av förslaget så ser jag att vi i inom RäddSam F redan idag arbetar i linje med de flesta förslag som utredningen föreslår. En bärande tanke i utredningen är att kommuner ska få en utökad skyldighet att samverka med varandra för att effektivare kunna genomföra räddningsinsatser.

Den samverkan utredningen efterlyser är något vi i länet arbetat med under lång tid. Utredningens förslag att kommuner också ska ha tillgång till en ständigt bemannad funktion för en effektivare övergripande räddningsledning är även det i linje med vårt arbete som vi nu ytterligare utvecklar inom vår inre befälsfunktion och räddningschef i beredskap.

Vi har fortfarande en bit kvar att gå, men vi är helt klart på rätt väg. Ett antal ytterligare förslag som kommer att påverka oss på ett eller annat sätt finns också i utredningen. Ett av de förslagen är att deltidsbrandmän ska undantas från reglerna om A-kasseersättning. Det kommer innebära att man vid arbetslöshet kan vara kvar som brandman, även under tiden man söker andra arbeten.

Genom det utvecklings- och förändringsarbete vi genomför i våra kommuner och inom RäddSam F, är vi väl förberedda för de krav som nu kommer som en följd av utredningen. Detta utvecklings- och förändringsarbete kommer bli än mer nödvändigt framöver.

Jag önskar er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!

SAMUEL NYSTRÖM
RÄDDNINGSCHEF JÖNKÖPING, HABO OCH MULLSJÖ KOMMUN

Utvecklat samarbete IB och SOS

Vi har ett utvecklingsprojekt tillsammans med SOS Sverige där vi ska utveckla rollen som räddningsåtgörare, RÅ och samarbetet med det inre befälet.

Ett skäl är att utveckla rollen som RÅ. Vi utbildar och förstärker rollen RÅ. Vissa larmtyper ska RÅ kunna hantera självständigt. Vi behöver minska belastningen på IB. Fler kommuner vill ansluta sig. IB ska mer verka som befäl och beslutsfattare och mindre som operatör "prata i radio". Inget av detta ska uppfattas som att servicen till Er blir sämre. Om ni vill tala med IB är det bara att säga till. I de flesta fall sufflerar IB i bakgrunden.

- SOS tar mediasamtal och skriver pressmeddelande
- SOS teamledare kan vid flera samtidiga händelser logga in som en extra RÅ
- SOS RÅ öppnar samtliga händelserapporter i de organisationer som har verksamhetssystemet Daedalos.
- SOS RÅ hanterar självständigt alla trafikolyckor med låg omfattning.
- SOS RÅ kontrollerar drivmedelssort på samtliga händelser med fordon inblandade.

IB har förändrat sitt arbete över tid och för att förbättra arbetet gör vi lite justeringar mot tidigare.

- Anropa alltid SOS. Om ingen svarar kan det bero på flera samtidiga larm, sök SOS via CBR på grupp (långtryck på knapp 1)
- Vid anrop ropar man "SOS från räddning 43-XXXX (resursens namn)"
- Vindrute-rapport, lägesrapport väldigt viktiga
- Prognos-gripbarhet/disponibilitet ska rapporteras kontinuerligt. T.ex. "Prognos på 30 minuter, vi kan släppa två personal med FIP vid behov" eller "Prognos på 30 minuter och all personal är låsta"
- Rapportera in allt för att få med det i rapporten såsom reg.nr. antal mantimmar vid akut-RVR, antalet sorptionsmedel, vem som är rapportansvarig osv.
- Skicka in ett antal foton som bäst ger en bild av händelsen till inrebefal@jonkoping.se så läggs de in som bilaga i rapporten.
- Ophelia skall öppnas av rapportansvarig.
- Rapportansvarig skall alltid komplettera med de som är assisterande.

Man kan alltid be att få prata med IB alternativt söka på individ 243-8008

FAK och skogsbränderna i mellansverige

När det beslutades, onsdagen den 18 juli 2018, att enheter från RäddSam F skulle skickas upp till sommarens bränder i mellansverige, fick FAK frågan om vi kunde ställa upp och stödja denna insats. Självklart blev svaret "Ja".

Det var bråttom och redan samma dag som beslutet togs hade vi till klockan 15:00, när räddningsstyrkan lämnade Jönköping, samlat ihop 11 man varav ett antal åkte med denna. Ytterligare ett antal skickades senare från Moliden och 4 man från FAK-Värmland anslöt i Särna, dit slutmålet var förlagt.

Omgruppering

Efter cirka ett dygn omgrupperades alla Jönköpingsstyrkor till Gällö i Jämtland där avlösningen stannade till söndag den 22 juli, då den avlöstes på Frösöns flygplats. Tiden för överlämning var i stort sett obefintlig. Tack vare goda initiativ från såväl räddningstjänstpersonal som FAK-are genomfördes en lyckad insats i Gällö och redan den 24 juli kunde styrkan rulla mot Hälsingland och Lassekrog. Här stannade vi sedan tills vi blev hemkallade i början av augusti då brandrisken i södra Sverige var mycket hög och det ansågs att vi gjorde bättre nytta på hemmaplan.

Totalt var 57 FAK:are ingående i 4

avlösningar inblandade. Av dessa kom 33 från FAK Jönköping, 7 från FAK Blekinge, 2 från FAK Borås och 7 från FAK Värmland. Några från FAK Jönköping deltog vid två tillfällen. Det ska påpekas att insatsen från FAK's vidkommande hela tiden leddes av personal från Jönköping.

Arbetsuppgifter

Vad gjorde vi då under den tid vi arbetade vid bränderna i mellansverige? Vi servade räddningstjänsterna på allehanda sätt med transporter av personal och material, körde ut förplägnad och drivmedel, såg till att reparationsobjekt blev iordningsställda, inventerade materiel, körde tankbilar för att frigöra brandpersonal, biträdde med utbyggnad av vattenförsörjningslinjer, byggde brandbegränsningslinjer och mycket annat.

Det är vår förhoppning att de resurser och den verksamhet vi tillförde gjorde det enklare för räddningstjänstpersonalen att fokusera på det de är experter på.

BERNT BLANK
FAK

FAK i Jönköpings läns 40-års-jubileum

FAK i Jönköpings län startades 1978 på länsarbetsförmedlingen i Jönköping där dåvarande länsarbetsmarkandsdirektören Bertil Gråberg blev kårens förste ordförande.

Under åren som gått så präglades 1900-talet av att utbilda buss och lastbilsförare till samhällets krisberedskap.

2000-talet har skapat en annan bild av vad samhället har för behov av frivilliga i beredskapstjänst. F-samverkans aktörer har sedan 2010 anvisat riktlinjer för vad samhället behöver av stöd vid kriser och stora insatser vilket skapat en bred krisberedskapsorganisation med MTE motor- och transportenheter.

Jubileum

Lördagen den 20:e oktober 2018 genomförde FAK sitt 40-års jubileum på Transporttekniska skolan TTC där 80-talet medlemmar med fruar samt inbjudna gäster som övervarade jubileumet. Representant för F-samverkan var bitr räddningschefen i Jönköping, Göran Melin med fru samt länsstyrelsens f d beredskapsdirektör Kurt Lindberg med fru. Temat var att ALLA är guld värda, speciellt de som gör lite extra, dessa medlemmar tilldelades olika valörer på förtjänststecken och kungliga medaljer.

Kvällen avslutades med en gladjazzkonsert med FAK-aren Stig Svensson med band.

BILL SKOGLUND
KÄRCHEF
FAK

*Branden startade i bastun.
Bilden visar den trälåda som gick
längs taket och innehöll elementrör*

Brand i byggnad, Mullsjö

Den 16 oktober larmades räddningstjänsten till en brand på ett behandlingshem strax utanför Mullsjö. Personal på plats ringer in och bekräftar larmet, det brinner i en bastu i källaren och släckförsök är inte möjligt på grund av att hela källaren är rökfylld. Larmet bekräftades av ett automatiskt brandlarm någon minut senare.

Styrkor från Mullsjö, Habo och Jönköping larmades ut. Uppringaren angav fel adress, vilket fördröjde första insatsen. Bedömningen blev att gå upp till nivå-30, konstaterad brand i en byggnad och oklart om byggnaden var utrymd. Vid framkomst kunde FiP Mullsjö konstatera att byggnaden utrymtes samt att branden lokaliserats till en bastu i källaren. Mullsjö släcker ner branden kort därefter.

Verksamheten/Byggnaden

Den aktuella byggnaden är en bostadsbyggnad i två plan samt källare, uppförd någon gång mellan 20-30-talet och renoverad utvändigt och invändigt i närtid. Plan två är en inredd vind. Fasaden är av trä. Bjälklag upp mot markplan är en trossbotten och består av trä och isolering/fyllnadsmaterial av spån. Plan ett och två inhyste tillsammans fem boenderum med gemensamt badrum och kök. Källaren bestod av förrådsutrymmen och en bastu

Fortsatt insats

Efter att branden var nedsläckt inleddes arbetet med att se till att det inte hade spridits till konstruktionen. Väggar och tak i bastun var uppbyggda med träpanel på gips och isolering och vid nerrivning av panelen var gipsen intakt utan någon större förkolning. Det mer brådskande blev att undersöka de rörgenomföringar som var dåligt tätade och som gick igenom bastuns vägg och upp i trossbotten till hallen på plan ett. Rören visade sig vara elementrör och de var till en början dolda i en trälåda som gick längs bastuns tak. Strax innan rivningsarbetet sattes fläkt med låg hastighet i källaren för att få bort röken och bättre miljö att arbeta i, samtidigt sattes en fläkt med låg hastighet på plan ett så att röken inte eventuellt skulle tryckas upp från källaren, dessa stängdes av en stund senare.

Branden hade vid släckningsarbetet börjat ta sig ut från bastun och ett plaströr i taket utanför hade smält. Detta visade sig vara avloppsrör från köket på plan ett och som går vidare in i krypgrunden. Vattenlåset hade begränsat dess framfart. Efter att röken ventilerats bort kontrollerades krypgrunden, det gick inte att se några tendenser till spridning i konstruktion eller det plaströr som gick vidare till avloppet.

Artikeln fortsätter på nästa sida

Bilden är tagen utanför bastun och det går att se det rör som brunnit av och vid detta ögonblick hänger in bakom bastudörren.

diskussionen med polisen om dessa inte ännu är på plats vad deras önskemål är.

- Finns fördelar att vara kvar en extra stund, ofta kommer det upp frågeställningar eller saker som du ev. missat. I detta fall försvann tanken kring att källaren inte inrymde byggnadens hela längd utan en del var kryppgrund som

angränsande till bastun. Denna var högst angelägen att undersöka.

- Alltid bra att förbereda uppgifter till den personal som skall utföra efterbevakningen. Skriv upp kontrollpunkter där vi ser att problem kan uppstå, dessa punkter ger även referensvärden så att personalen kan se att temperaturen går åt rätt håll.
- Skyddsnivå bestämdes till filtermask, vilket visade sig vara svårt att följa för både brandmän och befäl som sprang upp och ned i källaren. Separat filtermask är på väg bort från bilarna och i framtiden bör bedömningar kring att använda andningspaketet under en längre tid för att senare använda explosimeter för att få indikation på kolmonoxidhalten. Denna gas är både lukt- och färglös och kan ge förgiftning, därför kan explosimetern visa om det är ok att personal vistas i brandutrymmena utan skydd eller inte.
- Glöm inte att aktivera det automatiska brand- och utrymningslarmet för verksamheten igen innan räddningstjänst lämnar platsen. I detta fall visade det sig att problem uppstod vid återställning vilket stod grund till valet att sätta upp tillfälliga brandvarnare i de boendekorridorerna som ingick i sektionen och där folk sov tills att certifierad firma kunde undersöka problemet dagen efter.
- Arbeta aktivt med att larma och skicka hem resurser under insatsen efter den information du får och har erhållit under insatsens gång.

AXEL RÖMAN
BRANDINGEJÖR

RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÖNKÖPING

Efterarbete

1080 och 1180 kom ungefär samtidigt och fördelningen blev att 1080 ansvarade för släckinsatsen och 1180 för samverkan och stöd till behandlingshemmet. 1180 knyter därför tidigt en kontakt med ansvarig för verksamheten för att driva frågor kring boende för de fem som bott i huset men även ta diskussion angående försäkringsbolaget med anledning av efterbevakning och efterföljande sanering. Efterbevakningen följde Rättsf:s rutin och pågick därför till morgonen därpå. De två personer som var kvar fick var 30:e minut kontrollera flera referenspunkter med värmekamera för att säkerställa att inget ligger och glöder.

Erfarenheter kring händelsen

- I bastun gick det tydligt att se att de rör genomföringar som passerade upp genom bjälklaget var det kritiska området för vidare spridning från utrymmet. Vid hållupptagning runt rören kunde det observeras förkolning och förhöjda temperaturen genom fler lager i taket. Det går därför att konstatera att det är viktigt att följa röret tills motsatsen kan bevisas, alltså opåverkat material och ingen spridningsrisk.
- Ibland kan det finnas särskilda risker för din personal, i detta fall handlade om ev. undangömda vassa föremål då större delen av de som var inskrivna har eller haft missbruksproblematik.
- När det finns misstanke om brott, om möjligt låt polisen få undersöka och ta bilder på brandutrymmet innan rivning eller håltagning sker. Alltid bra att ta

Beredskapsdagen 2018

Anders Edstam var en av föreläsarna vid årets Beredskapsdag.

Sent i november genomfördes den årliga Beredskapsdagen i Jönköping där ca 120 deltagare från bl. a kommunerna, staten, regionen och frivilligrörelsen deltog. Jönköpings kommun bjöd in två externa föreläsare som pratade om aktuella händelser och samhällsriktningar.

Anders Edstam från Södertörns räddningstjänstförbund föreläste om Samverkan i Stockholmsregionen. Fokus låg på samverkan i samband med och efter terrorattentatet i Stockholm den 7 april 2017. Anders förmedlade en realistiskt och mänskligt perspektiv på den samverkan som skedde under den perioden. Tord Eriksson kom in som den andra och sista föreläsaren. Han har lång erfarenhet från kommunal räddningstjänst och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Tord har jobbat intensivt med planeringen för det civila försvaret och

uppdaterade åhörarna om utvecklingen av en samlad beredskap för kris och krig. Beredskapsdagen har genomförts i Jönköpings kommun sedan mitten av 90-talet. Genom åren har flera föreläsare pratat om olika samhällsfenomen och händelser av kriskaraktär. Syftet har varit att öka förståelsen för behovet av samverkan och lära sig av olika händelser och hur de påverkat samhället både på lokal och på regional nivå. Beredskapsdagen har också skapat goda förutsättningar för nätverksbyggande i vår omgivning.

Undertecknad deltog för första gången på beredskapsdagen och var mycket nöjd med arrangemanget. Jag fick god hjälp av kommunstyrelsens ordförande Ann-Mari Nilsson och personal från Räddningstjänsten.

PATRIK NYMAN
BEREDSKAPSSAMORDNARE
JÖNKÖPINGS KOMMUN

Nya mallar

RäddSam F har fått en uppdatering av mallar för PowerPoint, Word och Excel och dessa finns på RäddSam Fs hemsida.

Typsnitt att använda är Calibri och används mallarna, blir typsnitt, storlek och färger rätt (i excel färgerna i diagrammen).

Mallar finns i word (färg+s/v) i rutin samt tomt dokument, excel samt powerpoint.

Rubrik: Calibri Light 28

Rubrik 1: Calibri Light 16

Rubrik 2: Calibri Light 13

Rubrik 3: Calibri Light 12

Brödtext: Calibri 11

Färgkoder

Mörkare grön	Ljusare grön	Gul
R 80	R 153	R 255
G 170	G 204	G 199
B 66	B 0	B 378

Rekryteringsfilm

RäddSam F har producerat en film för rekrytering av deltidsbrandmän. Filmen är tänkt för sociala medier som facebook och Instagram, eller ex butiksTV och finns i två varianter, en på ca 30 sekunder och en någöth längre.

Samtliga räddningschefer inom RäddSam F har fått filmen samt en liten manual och först ut att använda den var HRF.

Anna och Oscar, båda deltidsbrandmän inom RäddSam F, medverkar på filmen. Stort tack för er medverkan!

Fritt att använda inom RäddSam F!

Sara Åsebrant, Amanda Bäckström, Mia Mattila, Shatila Salami och Monika Boström.

Nätverk för kvinnor inom RäddSam F

Den 14 november anordnade Räddsam f en kvinnlig nätverksträff med föreläsaren Shatila Salami. Hon jobbar för närvarande som instruktör i Räddningstjänsten Syd och är bl.a. Europas första kvinna att genomföra militärtjänstgöring i hijab. Shatilas motto är "skinn på näsan". Närmare 40 kvinnor slöt upp, vilket var fler än förväntat och mycket glädjande. Många nya kontakter knöts och kvällen bjöd på både skratt och frustration. Vi konstaterade att det finns mycket kärlek, trivsel och stolthet för räddningstjänsten men även en del att jobba på i allas bemötande.

Nätverket skapades för att stödja kvinnor inom RäddSam F, då kvinnor överlag tenderar att sluta sin anställning i högre grad än män. Vi har för avsikt att fortsätta anordna träffar.

MIA MATTILA
BRANDMAN

ENHETEN SAMHÄLLSINRIKTAT SÄKERHETSARBETE
RÄDDNINGSTJÄNSTEN GISLAVED-GNOSJÖ

Krisövning för AT-läkare

- Jag fick en fråga från Värnamo sjukhus om att genomföra en dags utbildning i prehospitalt omhändertagande vid pågående dödligt våld (PPV), för ca 30 AT-läkare. Min erfarenhet från Försvarsmakten och vad jag utbildade i där gjorde att de vände sig till mig. Det var ingen stor övning, men jag har erfarenheter kring taktiskt omhändertagande av skadad kollega (TOC), och det var ur det perspektivet jag la upp utbildningen. Det berättar Anebys Beredskaps- och säkerhetssamordnare, Fredrik Persson.

En dag med fyra moment där läkarna fick öva sig i att arbeta utanför sin ordinarie arbetsform, utanför sin box.
- Det här är inget koncept utan en övning

där man ska utföra arbetsuppgifter som man normalt inte gör, men som man i en händelse av en kris kan komma att ställas inför. En övning utan tydlig målgång, man får se vad som händer och handla utefter detta, berättar Fredrik.

Övningen innehöll överlämning – (CCP, Casualty collection point), dit de drabbade ska ta sig vid en händelse för att få hjälp. Utifrån detta skedde övningar mellan läkare, regional insatsstyrka, Polis och dess gruppsjukvårdare.

Erfarenheter

Bra med kunskap och erfarenhet att lägga upp övningar med inte helt given målgång.

Nyttigt för grupperna att öva på att handla utifrån händelser utan givet mål.

Vi behöver öva och pröva metoder som vi pratar om. Öva tidsförhållanden, korta anspänningstider.

Frågor kring övningen eller intresserad av att veta mer: fredrik.persson@aneby.se

Fredrik Persson Beredskaps- och säkerhetssamordnare i Aneby kommun

Fredrik kommer från Försvarsmakten och arbetade tidigare som officer i Eksjö med uppdrag som militärpolis, inom pikén och även som sjukvårdsinstruktör. I Aneby kommer Fredrik bland annat arbeta med Risk- och sårbarhetsanalyser, säkerhetsskydd, civilt försvar och internt skydd. Säkerhetsanalys är ett annat område, ett uppdrag initierat av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), genom Länsstyrelsen och som alla kommuner i Sverige ska genomföra.

- Mycket av mitt arbete sker i nätverk med Länsstyrelsen och andra kommuners beredskapssamordnare. Vi träffas regelbundet, berättar Fredrik.

Vikten av brandvarnare

Den första uppgiften var att det brann i golvet under en braskamin. Larm inkom till räddningstjänsten 03:07 och SOS larmade ut ett nivå 10-larm i Tranås enligt larmplan. Detta innebär att heltid och deltid i Tranås larmas ut samt deltidsstyrkan i Aneby. Ambulans larmades också till adressen.

Första enhet var på plats 03:10 och då konstaterades det att det brann i ved som förvarades under en braskamin. Det fanns en plåt som låg på trägolvet så det konstaterades att det inte brann i golvet. Det visade sig att boende hade somnat i soffan i vardagsrummet där braskaminen stod, han hade öppnat luckan till braskaminen för att få ett bättre drag.

Brandlarm

Den boende vaknade av att larmet i huset aktiverats och då var det ganska mycket rök i fastigheten. Han larmade då 112 därefter gjordes släckningsförsök med vatten av fastighetsägaren med viss framgång.

Åtgärd

Räddningstjänsten åtgärder blev att lämpa ut den ved som förvarades under braskaminen. Fastigheten ventilerades och sedan gjordes temperaturkontroll med värmekamera.

Hantera sin eldstad på ett säkert sätt

- Det blev ingen större brand av detta men man kan lära att man inte ska lämna luckan öppen till en braskamin samt att det kan vara tveksamt att förvara ved under kaminen.
- Man ser också att det är viktigt att ha ett fungerande brandlarm i bostaden, om det inte hade funnits vid detta tillfälle hade utgången kunnat bli en helt annan.

BERTIL FÅNG
INSATSLÄDARE
TRANÅS

Påkörd person 2018-12-03

Larm inkommer klockan 21:30 den 3 december angående misstänkt påkörd person på Rv 134 i Ydre kommun. En förbipasserande person hade hittat en rullskida och trasig stav på vägbanan, men ingen person. Första styrka är på plats efter 9 minuter. Efter ca en minut så påträffar han tillsammans med inringaren en kropp.

Personen uppvisar inga livstecken så HLR påbörjas. Några minuter senare anländer 3510 som spärrar av vägen samt hjälper till med HLR. Beslut tas av ambulans på väg från Eksjö att narkos ska larmas till platsen. När ambulans kommer fram och undersöker drabbad så beslutar man att HLR ska avslutas och narkos ska vändas, även läkare kallas till platsen för att konstatera dödsfallet.

Jag kör 3080 som utgår från Tranås och förstår att det är en svår olycka och tar redan under framkörning kontakt med räddningschef Bertil Fång för att han ska påbörja aktivering av POSOM. Jag pratar med Ydres styrkeledare hur läget är med vår personal som meddelar att några brandmän mår dåligt på platsen. Dessa får gå undan, därefter tar jag tillsammans med Inre befäl beslut om att kamratstöderna från Jönköping ska aktiveras.

Olycksplatsen

Eftersom den bil som kört på personen inte var kvar på platsen så inledde polisen en anmälan om grovt brott och platsen spärrades av. Den drabbades utrustning var spridd över ett stort område så olycksplatsen blev ca 100 meter lång. Fordonen flyttas så vi kan täcka av platsen och stå på ett så säkert sätt som är möjligt. Från början var vägen avstängd, efter ca en timme påbörjas trafikdiregering. Det är inte mycket trafik så tempot i insatsen går ner.

POSOM

Jag diskuterar med polisen att dödsbud bör meddelas så tidigt som möjligt eftersom media redan lagt ut på nätet om olyckan. Ca 22:30 kommer en anhörig till platsen och polisen följer med hem eftersom närstående är hemma och undrar vad som hänt. Ca klockan 23:15 kommer POSOM till olycksplatsen och vi delar upp oss så att en präst och Bertil Fång åker till familjen, två tar hand om inringaren och en tar hand om de brandmän som behöver stöttning. Kamratstöderna från Jönköping passerar olycksplatsen strax efter och åker vidare till brandstationen i Ydre för att ta emot oss när vi kommer. Polisen ska vara kvar på plats och invänta tekniker från Linköping.

Nära ögat

Ca klockan 23:50 när vi återställer kommer en bil som senare visar sig vara den som kört på den drabbade, och forcerar genom första avspärningen och åker i hög fart genom olycksplatsen. Vi är tre personer från räddningstjänsten samt en polis som är nära att bli påkörda. Den brandman som står vid första avspärningen ser bilen komma och att den har skador som överensstämmer med olyckan, varvid han försöker stoppa den. Tyvärr så accelererar bilen förbi honom. Nästa person är styrkeledaren från Ydre som står precis bakom 3510, efter det står en polis som är så nära att hon slår handen i sidan på bilen.

Jag står vid mittlinjen och plockar upp blytpuckar och hör en smäll bakom mig ca 10 meter bort (polisen som slår till bilen), vänder mig om och ser bilen komma emot mig, hinner bara kasta maglighten i framrutan innan han passerar mig ca 30 cm från benen. Vid sista avspärningen hinner en brandman vända på tältet så att det fasta röda skenet lyser mot bilföraren innan han tvingas hoppa ner i diket. Eftersom olycksplatsen är relativt lång så tar det en stund innan jag får kontakt med samtlig personal. Poliserna hoppar in i sina bilar och en biljakt inleds. De får stopp på föraren ca en mil in i ydreskogarna, han grips och förs till Linköping.

Detta innebär att vi blir kvar på olycksplatsen i ca 1,5 timma till, innan en ny polispatrull anländer och tar över bevakningen av kroppen. Vi anländer till slut ca 01:10 till brandstationen i Ydre där kamratstöderna befinner sig. De har fått information av Inre befäl om vad som hänt och avlastande samtal inleds. Vi håller på i drygt en timma och det var uppskattat av samtlig personal.

Lärdomar

Var noga med avspärning av väg.

Vid lågt trafikerad väg samt vid avslut av en insats är det lätt att man slappnar av. Släpp inte ner garden!

Tidig aktivering av POSOM sparar tid som är svår att ta igen.

Ta en funderare på om kamratstöderna ska aktiveras, mycket uppskattat i detta fall.

Vi har tagit beslut om att köpa in visselpipor för att kunna varna vid en olycksplats.

FREDRIK LARSSON
INSATSLEDARE
TRANÅS

Dramatisk lägenhetsbrand på Råslätt

Klockan 02:01 på onsdagsmorgonen den 13 oktober larmades räddningstjänsten i Jönköping och Norrahammar (Nivå 20) om brand i flerfamiljshus på Råslätt. Totalinformationen från SOS var minst sagt dramatisk. Det skulle brinna i 2 lägenhetshus och folk hoppade från 7 våningen och mellan huskropparna. Min egen (1080) reaktion på informationen blev att jag inte trodde att det skulle kunna brinna i 2 huskroppar, men däremot att det skulle kunna brinna i 2 lägenheter. Att folk hoppade såg jag som en möjlighet.

Husen på Råslätt är vi ganska familjära med. De flesta av oss har varit med på lägenhetsbrand i området. Förberedande order blir tidigt att övertrycksventilera trapphus. Risken att någon blir liggande i trapphuset är annars stor. Vid framkörning vill GPSen ha in oss på Havsörnsgatan där det dessutom ligger en kraftig rökdimm. Jag (1080) och styrkan väljer att köra vidare på lokalkännedom. Ett val som senare skulle visa sig betydelsefullt.

På plats

Vid framkomst kan jag konstatera att det brinner kraftigt ut genom balkongen på framsidans 7:e våning. Det är en genomgående lägenhet och det brinner även ut på baksidan. Jag blir också uppmärksam på att det ligger en person på framsidan. Personen har hoppat från 7:e våning. Vederbörande är

Artikeln fortsätter på nästa sida

kritiskt skadad men andas själv. Jag kan även konstatera att en person är instängd i den brinnande lägenheten och påkallar vår uppmärksamhet med en mobilficklampa. Till vänster om den brinnande lägenheten hänger ytterligare en person ut ur ett ventilationsfönster. Hon har tryckande brandrök runt sig. Båda är i ett kritiskt utsatt läge. Ett 100-tal personer står också utanför fastigheten och många skriker chockade och försöker att ge råd till de instängda. Situationen på platsen är kaotisk.

Vill hoppa

Maskinstegen anländer och får order att undsätta de båda på framsidan. Norrahammarsstyrkan anländer samtidigt och får ansvar för trapphus 90, som även detta är dimmigt av rök

Samtidigt tar jag ett varv runt huset och möter en polis som uppmärksammar mig på att det även är en person på baksidan som kommer att hoppa från den brinnande lägenheten. All personal är nu insatt i händelsen. Jag får tag på två poliser som tillsammans med Jönköpings styrkeledare och personal från Norrahammar springer runt med vår språngkudde. Kudden blåses upp och strax därefter hoppar personen från 7:e våningen och han landar lyckligtvis perfekt i språngkudden. Därefter fraktas kudden till framsidan för ev nya hopp.

På framsidan har stegpersonalen haft problem pga en utstickande balkong att kunna rädda personen i ventilationsfönstret. Vi tar då initiativ att ta sig in via balkongen och hämtar kvinnan invändigt. Hon plockas sedan ner med maskinstegen och där efter kan samma stegpersonal även hämta ner den andra utsatta personen.

Öppna dörrar och rök

Parallellt med detta sker inträngning i branddrabbat trapphus 92 och aktuell lägenhet. Första rökdykargruppen har ett tungt arbete att ta sig sju våningar upp i det rökfyllda trapphuset. Hela tiden jobbar rökdykarna med fläkten i ryggen och frånluft har ordnats högst upp i trapphuset. I den aktuella lägenheten har vattenledningarna i taket brunnit av och dessa sprutar vatten över rökdykarna.

Man kan också konstatera att samtliga lägenhetsdörrar i trappuppgången står öppna. Rökdykarna från Jönköping avlöses av Norrahammar som även har fått i uppgift att tömma trapphus 90 på rök.

Under tiden höjs nivån på insatsen till nivå

30. Styrkor från Huskvarna och Bankeryd larmas. Vid samma tidpunkt bestäms att hela huset (4 trappuppgångar) skall utrymmas.

Samverkan

Släckningen av branden går sedan förhållandevis snabbt. Rökdykarna väljer att inte öppna stängda dörrar under släckningen. Det visade sig senare att personer fanns bakom dessa stängda dörrar. Studenternas samlingslokal "sockertoppen" öppnades upp av Vätterhems personal och skolans och kommunens krisgrupp aktiverades. Ambulansen lastade 11 personer till sjukhus, de flesta lindrigt skadade. I 3 av 4 trapphus kan inflyttning ske senare under morgonen.

Erfarenheter och tankar

Otroligt viktigt med en stor initial slagkraft. Viktigt att tidigt evakuera rök från trapphusen.

Små marginalen mellan lyckad eller tragisk utgång.

Språngkudden får inte locka någon att hoppa om andra alternativ finns.

Öppna inte stängda dörrar. "Gå" på branden Brandklassade innerdörrar B15 räddade liv.

Öppna dörrar bidrog till rökspridning.

Samverkan när den funkar som bäst.

Räddningstjänst, ambulans, polis, skolan och kommunens krishantering. fastighetsbolag, mm

Vad är Råslätt?

Råslätt är beläget strax söder om Jönköping. Ett område byggt under miljonprogrammet på 60 talet.

Består av ett 30-tal huskroppar.

Ca 6000 personer bor här.

Drabbad huskropp är studentboende.

MICHAEL SIMMEBORN

BRANDMÅSTARE

RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÖNKÖPING

Pris för arbete med suicidprevention

Pingstkyrkan i Jönköping delar varje år ut utmärkelse "Årets vardagshjälte". I år tilldelades räddningstjänsten i Jönköpings kommun för sitt arbete med suicidprevention.

Motiveringen

"I takt med en ökad psykisk ohälsa i vårt samhälle blir det allt viktigare med ett skydds-nät som både förebygger och som finns där när livet har gått sönder.

Många kan se problemen, men ni finner lösningarna.

Med stor professionalitet och med varma hjärtan, ger ni redskap som förebygger och finns där när krisen är ett faktum.

I de svåraste av stunder träder ni fram och fungerar som verkliga hjältar.

Tack, för att ni gör Jönköping bättre!"

Med önskan om en fridfull jul

Kom ihåg att gå in på RaddSam F:s hemsida och se vilka utbildningar som finns!
<http://raddsamf.se/skolan/>

Vill du ha ett eget nummer av Räddningsplankan?
 Mejla till; maria.boqvist@jonkoping.se

Räddningsplankan
 ges ut av RaddSam F

Ansvarig utgivare
 Göran Melin
goran.melin@jonkoping.se

Redaktör
 Maria Boqvist
maria.boqvist@jonkoping.se

Redaktionskommitté
 RaddSam F-kontoret

RaddSam F
 Kansli på Höglandets
 räddningstjänstförbund

Postadress
 Höglandets räddningstjänstförbund
 571 80 Nässjö

Webbplats
www.raddsamf.se

Telefon
 0383-46 77 00

E-post
hoglandet@raddningstjansten.com

